

žavnem zboru na Dunaji slišijo se češki, poljski in hrvatski govori. Treba bode toraj tudi na zvonaj v deželnem zboru Graškem pokazati, da živijo na Stajarskem Slovenci. Naloga vseh zavednih Slovencev mora toraj biti: skrbeti za to, da bodo volili štajarski Slovenci vedno iste poslance v slučaju, da bi spoznali poslanci za dobro, izstopiti iz deželnega zbora. Vsak slovenski poslanec mora pa tudi biti vešč popolnoma slovenskemu jeziku, da mu bo mogoče v deželnemu zboru govoriti tudi slovensko. Burno odobravanje je sledilo poslančevemu poročilu. V imenu zbranih volilcev zahvalil se je poslancu v gladkem in jedernatem govoru Zmave iz Kappel, izrazujoč željo, da bi se tudi v prihodnje ta okraj zastopal v deželnem zboru ter branil vedno cesarju zvesto udane Slovence po geslu: „vse za vero, dom, cesarja.“

Poslanec odgovori, da sicer ne misli več kandidirati, tišči ga že njegovih 66 let ter rad odstopi svoje mesto mlajši moči. Če bi pa zaupni možje spoznali, da bi on v tem okraju lažje zmagal, kakor kateri drug, hoče še žrtvovati svoje moči slovenskemu narodu.

Ko se je še izrekla po predlogu častitega gospoda Kostanjevca državnima poslancema L. Gregorecu in M. Vošnjaku zaupnica in zahvala za njuno nevstrašeno postopanje v prid slov. naroda, zahvalil se je še jedenkrat predsednik Podvinski poslancu izrazujoč željo, da še tudi v prihodnje ta okraj zastopa ter zaključi zborovanje s krepkim „živio“ na presvitlega cesarja.

Po zborovanju ostali smo še skupaj v prostem govoru. Izvrstna vinska kapljica izvabila je odkaj primernih napitnic.

Končaje svoje poročilo, mora dopisnik dostaviti, da je že imel priliko, navzočen biti pri mnogih volilnih in drugih shodih, da pa ni kmalu videl zbranih tako obilo zavednih kmetov, ter da je prepričan, da nas tudi „Südmark“ ne bode vgonobila. Bog in narod!

Gospodarske stvari.

Občinske ceste in težave z njimi.

Iz Ormoškega okraja se nam piše o tej reči tako-le: Leta 1885 sta gg. deželni inženir Teischinger in načelnik okrajnega zastopa, dr. Gersak občinsko cesto od Velike nedelje do Savec, v Ormoškem okraju, pregledala in obhodila, ter je prvi dne 1. septembra 1886 okrajnemu odboru poročal, da se ne more brez natančnega tehničnega poduka izreči, koliko bi stala ta cesta, ko bi jo okraj kot cesto II. reda prevzel. Po dolžini cesta meri prilično 8700 metrov ter bi stroški prilično znašali 18.000 gl. Dne 30. novembra 1886 je okrajni odbor sklenil, da je pripravljen delati to cesto, oziroma jo proglasiti za okrajno cesto drugega reda ter

da se ima v ta namen v proračun za leto 1887 staviti 2.500 gl. To se je tudi zgodilo, vendar pod pogojem, da občine prevzamejo prvotna dela za razširjenje in uravnavanje občinske ceste in prvo navažanje proda, okrajni odbor pa bi prevzel napravljeno vseh kanalov in mostov, in teh je 23; plača vsa gotova plačila, kakor za odkup zemlje, nadzorstvo, razmerjanje itd. To se je občinskim predstojništvom z dopisom od 2. decembra 1886 naznanilo s tem, da naj občine s sosednjimi občinami stopijo v dogovore, ter da naj svoje sklepe v 14 dneh okrajnemu odboru poročajo.

Razun Savske občine ni hotela nobena občina prevzeti prvotnih del. — Dne 30. decembra 1886. je pretresoval okrajni zastop to stvar ter je sklenil, da so pozovejo vsi občinski predstojniki in po dva svetovalca občin Velika nedelja, Trgovišče, Ivanec, Vičanec, Bratonečici in Savci ter da se v tem ustmeno pogajajo z njimi. Na to so se pozvali zastopniki teh občin na 19. februarja 1887. Pri tej seji so se nekatere občine zavezale nekaj težakov in nekaj voženj, druga pa samo težake dati. Dne 28. februarja 1887 je okrajni odbor izjavo občinskih zastopnikov vzel na znanje, ostal pa je vendar pri prvem sklepu, ali pripravljen je dati posameznim občinam denarne podpore.

Ta sklep je tudi občni zbor okrajnega zastopa dne 31. marca 1887. odobril. Koj na to se je naprosil deželni stavbeni urad, da pošlje deželnega inženirja, naj napravi potrebno tehnično delo. Vsled mnogega še drugega dela je okrajni odbor dobil dne 3. decembra 1889 dotično delo, po katerem bi stala ta cesta 32.000 gl. Okrajni odbor je takoj vse poslal odborniku g. Mešku v Savec s tem, da vse pregleda in poroča v prihodnji seji in to je tudi storil. Gospod Meško je poročal, da je proračun previsok, ter da cesta ne bode morebiti niti 20.000 gl. stala, ker se bode debeli prod ali pa strti kamen za veliko manjšo ceno dobil, kakor je v proračunu nastavljena. Temu so pritrdili tudi iz nova pozvani zastopniki zgoraj navedenih občin. Ako se pomisli, da je okrajni odbor v zadnjih štirih letih cesto Središče Strigovo in prvi del ceste sv. Miklavž Vuzmetinci popolnoma iz nova napravil in izvršil, da bode drugi del te ceste v teku tega leta gotov, kar je mnogo novece stalo, da v tem pa ni nalog povišal, temveč je še dolge razun radgonske hranilnice vse poplačal ter si še blizo 3000 gl. prihranil, ki so naloženi v južno-štajarski hranilnici v Celji, od katerih bode nekaj seveda potreboval za zidanje Miklavž-Vuzmetinske ceste, zato mora vsak količkaj misleči človek reči, da okrajni odbor ni mogel več storiti. Pri tako malem okraju, v kojem znašajo naloge blizo 12.000 gl., od kojih odpade pa okoli 4400 gl.

na deželni šolski zaklad, toraj preostaja okraju samo 7600 gl., se ne morejo na treh krajih ceste zidati, ki so preračunjene na 40.000 gld. Poleg tega so pa še stari grehi popravljati. Vse sumničenje in pritožbe v tej zadevi proti okrajnemu odboru so neopravičene, najmanj pa so za agitacije proti sedanjemu okrajnemu zastopu. To sprevidijo tudi pametni možje, samo strastni nasprotniki tega sprevideti nočejo. Oni tudi tega nočejo sprevideti: da so zagazili in zavozili, in da po kakih težkočah je moral sedanji narodni okrajni zastop izvoziti! Le-ta je prevzel menjične terjatve Ormoške hranilnice, ki so se obrestile po 9% in ptujske hranilnice v znesku od 4000 gld. ki so pa vže davno poravnane. Tako so gospodarili tisti gospodje, ki se zovejo naprednjake in ki sedaj blato mečejo na sedanji, seveda narodni okrajni zastop, ki noče nositi jarma nemčurskega.

Sejmovi. Dne 9. maja v Arnoži. Dne 10. maja v Koprivnici, pri sv. Primožu in v Poličanah za svinje. Dne 12. maja v Arvež, na Planini, v Umureku v Rogatci, v Slov. Gradci in v Studenicah. Dne 13. maja v Brezji pri Mariboru. Dne 14. maja v Braslovčah, v Konjicah, pri sv. Lovrenci v slov. gor. in v Imenem (za svinje). Dne 15. maja v Jarenini. Dne 16. maja v Šentilji v slov. gor., na Ptujski gori, v Vojniku na Pilštanj in v Bizeljskem.

Dopisi.

Iz Celja. (Sprejem premil. knezoškofa) v nedeljo je bil jako sijajen. Ves obč. odbor, prve glave od okr. glavarstva (dr. Tirka), sodnij (Heinricher), okr. zastop (3 odborniki), ravnatelji itd. vse je bilo na kolodvoru. Vrh tega venec odličnih dam. Peljali smo se takoj v Marijino cerkev, kjer so ob tej uri (4ih) večernice. Ne le cerkev, ampak vsa ulica od kolodvora do cerkve bila je ljudstva skoraj natlačeno polna. Duhovnikov nas je bilo 14. Več prihodnjič. N.

Iz Kamnice. (Razne reči.) Pretečenega četrtka, t. j. dne 1. majnika bilo je v „Kancu“ vse živo, vse „po konci“. Kaj takega še ni tukaj videl svet. Prišli so železniški delavci iz „kolonije“ praznovat novodobni „praznik“ devetnajstega stoletja, katerega pa „ne pove nobena pratika“, tudi stoletna ne. Bral si že v tem listu, da so „strikali“ ali napravili „strajk“ nekateri delavci. „Strike“, izgovori „streik“, je angleška beseda, in pomeni po naše toliko, kakor vstaviti delo, ne hoteti delati. In to so mislili tudi storiti rečeni delavci, ako jim ne bi predstojniki njihovi dovolili praznovati prvega majnika. In kakšno spremstvo je dobilo več sto delalcev na pot! Dragonarji v najlepši „paradi“ so po Kamniških ulicah spre-

vajali svoje konjiče, dvanajst orožnikov ali žandarmov obhajalo je vogle kamniških hramov in tudi pešcev ali „infanteristov“ bilo je za pomoč. Oblegali so „Kanco“, kakor bi čakali na — Turka. Prelivala se je sicer kri — ne, ampak vince in pivo, pa tudi med, slov. pitje. Vse se je obravnovalo v najlepšem redu in okoli 9. ure zvečer vlegel se je mir in navadna tihota na celi popoldan šumeče in hruščeče selišče. — Tukaj je prav lepo vse cvetelo; drevesa bela od cveta, kakor labodi na ribniku, so pomaljala svoje vršiče proti nebu. Ali na žalost se sliši, da je po nekod — ne povsod, črv že uničil sad. Med tem pa nemškutarstvo ne samo cvete, ampak tudi rodi sad, saj mu tudi zalivajo slutvo osrečevavci slovenskega naroda, kakor skrbna gospodinja „flancam in salati“. Prusko-judovski „šilverein“ je tu poginil bojda na žepni jetiki. Toda naenkrat nametil ga je bolj nedolžen tovariš, gasilno društvo „Feuerwehr“ mu je ime. Že se razlega „Gut heil“ po „nemških“ Kamniških ulicah. Okoličani Mariborski, oglejte se okoli sebe in videli boste svoje „nekdaj“ sosede, kam jih je pripravila nemškutarska in liberaluška „birčaft“. Kjer so pred leti pošteni, verni Slovenci prebivali, todi repenči se nemčur ali nemški liberaluh. Za danes pa dovolj, morebiti drugokrat kaj! „Rjav pa, kakor Judež nam bodi — vsak nemškutar! Črn je, njega se varuj Slovenec!“

Od Marije Snežne. (Prošnja. Studenec.) (Dalje.) Kako pa je govoril g. Barth pri seji na to, kar je bilo napisano v prošnji? Take šole, za kakoršujo je napisana prošnja, je potrebno pri vas, in sicer zavoljo tega, ker ste blizu Mureka, kjer je vse nemško. Na to je pa gospodu Barthu rekel nekdo v lice: „to je laž“. Da je v resnici laž, to trdijo tudi pošteni Murečani, ki celo sami trdijo, da je v Mureku veliko Slovencev. Če ne veste nemški, je rekel dalje g. B., tedaj ne morete ničesa opraviti v Mureku pri gosposki. Te besede mu je šopet presekal zgoraj omenjeni nekdo tako: „Če gospodje v Mureku ne vejo slovenski, tedaj ne spolnijo svojih dolžnosti. Oni morajo vedeti slovenski, da zamorejo s Slovenci govoriti slovenski.“ G. B. je govoril še dalje tako: „Pri vas je razuu tega tudi veliko Nemcev in zato je potrebno, da je šola nemška.“ Te besede je zopet presekal oni nekdo tako: „To ni resnica.“ In gola resnica je, da je tukaj, kakor na meji res nekaj Nemcev, kajti ljudstvo se giblje in tudi menjša. Veliko Nemcev pa zna biti tukaj le tedaj, ko je kak sejem, ali pa obhajanje Snežnice, ali pa pri kaki izvenredni priložnosti, kakor je bila lani, ko je bila tukaj primicija ali nova meša. Zavoljo Nemcev, bolje zavoljo ptujih Nemcev bila je tukaj v prejšnjih časih večkrat nemška pridiga tako, kakor je v Mureku še